

2019

POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

PART-A (ক - অংশ)

Q. No. 1 (a-f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 2-7 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 8-12 carry 4 marks each	4×5 = 20
Q. Nos. 13 & 14 carry 6 marks each	6×2 = 12
	<hr/>
	Total = 50

PART-B (খ - অংশ)

Q. No. 15 (a-f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 16-21 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 22-26 carry 4 marks each	4×5 = 20
Q. Nos. 27 & 28 carry 6 marks each	6×2 = 12
	<hr/>
	Total = 50

Total (PART-A & B): 50 + 50 = 100

PART-A/ক-শাখা

(Indian Constitution at Work)

(কাৰ্যত ভাৰতীয় সংবিধান)

1. Answer the following as directed :

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) When the first sitting of the Constituent Assembly for undivided India was held ?

অবিভক্ত ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধান সভাৰ প্ৰথমখন বৈঠক কেতিয়া অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

(b) A Constitution is a fundamental identity of a people.

(Write True or False)

এখন সংবিধান জনসাধাৰণৰ মৌলিক পৰিচয়।

(সত্য নে অসত্য লিখ)

(c) Abolition of untouchability is a Right to Equality/Right to Freedom of Religion/Right against Exploitation. (Choose the correct answer)

অস্পৃশ্যতা বৰ্জন কৰা এক সমতাৰ অধিকাৰ/ধৰ্মৰ স্বাধীনতাৰ অধিকাৰ/শোষণৰ বিৰুদ্ধে অধিকাৰ
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) Mention a Right to Liberty and Personal Freedom.

স্বতন্ত্ৰতা আৰু ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰ এটা উল্লেখ কৰা।

(e) Which article of the Indian Constitution deals with its Amendment Procedure ?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদে ইয়াৰ সংশোধনৰ প্ৰক্ৰিয়াক আলোচনা কৰে ?

(f) In which case the Supreme Court advanced the theory of Basic Structure of the Constitution of India ?

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে কোনটো গোচৰত ভাৰতৰ সংবিধানৰ মূল গাঁথনিৰ সূত্ৰ আগবঢ়াইছিল ?

2. Mention two functions of a Constitution.

সংবিধান এখনৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

3. Write two differences between Ordinary Rights and Fundamental Rights.

সাধাৰণ অধিকাৰ আৰু মৌলিক অধিকাৰৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

4. Mention two causes why India adopted the 'First Past the Post System'.

ভাৰতে 'প্ৰথম জনেই বিজেতা পদ্ধতি' গ্ৰহণ কৰাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

5. How the size of Council of Ministers was limited by the 91st Amendment Act (2003) ?

৯১তম সংশোধনী আইনে (২০০৩) কিদৰে মন্ত্ৰীপৰিষদৰ আকাৰ সীমাবদ্ধ কৰিছিল ?

6. Mention any two powers exercised only by the Lok Sabha.

কেৱল লোকসভাই প্ৰয়োগ কৰা যিকোনো দুটা ক্ষমতা উল্লেখ কৰা।

7. What is meant by the Original Jurisdiction of Supreme Court of India ?

ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ মৌলিক অধিকাৰ ক্ষেত্ৰই কি সূচায় ?

8. Explain why we need an independent Election Commission.

আমাক কিয় এক স্বাধীন নিৰ্বাচন আয়োগৰ প্ৰয়োজন ব্যাখ্যা কৰা।

9. Explain the single integrated judicial system of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ একত্ৰিত ন্যায়পালিকা ব্যৱস্থাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

10. Mention *two* federal and *two* non-federal characters of Indian Constitution.

2+2

ভাৰতীয় সংবিধানৰ দুটা যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় আৰু দুটা অযুক্তৰাষ্ট্ৰীয় চৰিত্ৰ উল্লেখ কৰা।

11. Explain the election procedure for Panchayati Raj institutions as per the 73rd Amendment to Indian Constitution.

4

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৭৩নং সংশোধনী অনুসৰি পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থাক ব্যাখ্যা কৰা।

12. Write a short note on the Political Philosophy of Indian Constitution.

4

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৰাজনৈতিক দৰ্শনৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

13. Discuss why Bureaucracy is considered as the permanent executive.

আমোলাতন্ত্ৰক কিয় স্থায়ী কাৰ্যপালিকা বুলি গণ্য কৰা হয় আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the powers and functions of the Prime Minister of India.

ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।

14. Explain how Parliament makes laws.

সংসদে কেনেকৈ আইন প্ৰণয়ন কৰে ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the functions of the Indian Parliament.

ভাৰতীয় সংসদৰ কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।

PART-B/খ-শাখা

(Political Theory)

(ৰাজনৈতিক তত্ত্ব)

15. Answer the following as directed :

1×6=6

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Which German philosopher linked Justice with dignity of human beings ?

কোনজন জাৰ্মান দাৰ্শনিকে ন্যায্যৰ ধাৰণাক মানুহৰ মৰ্যাদাৰ লগত জড়িত কৰিছিল ?

(b) In the eighteenth century, the French revolutionaries used the slogan 'Liberty, Equality and .....'

(Fill in the blank)

ওঠৰ শতিকাত ফৰাচী বিপ্লৱীসকলে 'স্বাধীনতা, সমতা আৰু .....' বৰ্ণনাবলি ব্যৱহাৰ কৰিছিল।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(c) A nation is to a great extent an 'imagined' community.

(Write True or False)

জাতি বহু পৰিমাণে এক 'কাল্পনিক' সমাজ।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(d) Do nations have the right to self-determination ?

জাতিৰ আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ অধিকাৰ আছেনে ?

(e) In which year the USSR was disintegrated ?

কোন চনত ছোভিয়েট ৰাছিয়াৰ ভাঙোন সংঘটিত হৈছিল ?

(f) Give an example of Structural Violence.

গাঁথনিগত হিংসাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

16. Why should we study Political Theory? Give *two* arguments. 2

আমি ৰাজনৈতিক তত্ত্ব কিয় অধ্যয়ন কৰা উচিত? দুটা যুক্তি আগবঢ়োৱা।

17. Mention *two* necessities of Constraints. 2

সীমাবদ্ধতাৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

18. Why individual rights are limitations on the state? Give *two* reasons. 2

ব্যক্তিগত অধিকাৰ ৰাষ্ট্ৰৰ ওপৰত কিয় সীমাবদ্ধতা? দুটা কাৰণ লিখা।

19. Define Citizenship. 2

নাগৰিকত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া।

20. Mention *two* factors of a nation. 2

জাতিৰ দুটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

21. Mention *two* characters of a Secular State. 2

এখন ধৰ্মনিৰপেক্ষ ৰাষ্ট্ৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

22. 'Politics is an important and integral part of any society'. Discuss. 4

'ৰাজনীতি যিকোনো এখন সমাজৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু অপৰিহাৰ্য অংগ'। আলোচনা কৰা।

23. Write a note on John Rawls' Theory of Justice. 4

জন ৰাউলছৰ ন্যায় তত্ত্বটোৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

24. Discuss about global citizenship. 4

বিশ্বনাগৰিকত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

25. Write a note on the Indian model of Secularism. 4

ভাৰতীয় আৰ্হিৰ ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

26. Discuss the environmental cost of existing model of development. 4

প্ৰচলিত বিকাশৰ আৰ্হিয়ে পাৰিপাৰ্শ্বিকতালৈ অনা ক্ষতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

27. Discuss the differences between the negative and positive conception of liberty. 6

স্বাধীনতাৰ সকাৰাত্মক আৰু নকাৰাত্মক ধাৰণাৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What are the *three* main dimensions of equality? Explain. 6

সমতাৰ তিনিটা প্ৰধান দিশ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

28. Discuss the relationship between Rights and Responsibilities. 6

অধিকাৰ আৰু দায়বদ্ধতাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss with suitable examples the political, economic and cultural rights. 6

উপযুক্ত উদাহৰণৰে ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু সাংস্কৃতিক অধিকাৰক আলোচনা কৰা।